

PROJECTE DE CENTRE

PLA FOMENT LECTOR DE CENTRE

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. JUSTIFICACIÓ LEGISLATIVA DEL PROJECTE
3. ANÀLISI DE LES NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA
4. OBJECTIUS
5. PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS QUE S'HAN DE REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ASSOLIR ELS OBJECTIUS DEL PLA
6. AGENTS DEL PLA LECTOR
 - 6.1. Rols del Professorat
 - 6.2 Rols de l'alumnat
7. RECURSOS MATERIALS
8. AVALUACIÓ DEL PLA LECTOR
9. ACTIVITATS CULTURALS I DE DINAMITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA

1. INTRODUCCIÓ

L'aprenentatge de l'alumnat es pot entendre com una mena de tapís on cada assignatura aporta un color, una textura i un dibuix propi. Totes les matèries, però, apareixen entrelaçades per un fil que atorga unitat, cohesió i sentit al conjunt: la lectura. En aquest context, el Pla Lector s'erigeix, per tant, com aquest fil unificador que embasta totes les matèries del currículum a través de la pràctica diària de la lectura. Lluny de constituir una responsabilitat exclusiva de les àrees de llengua, especialment Valencià i Castellà, la competència lectora es desenvolupa des de totes les assignatures, cadascuna a través dels textos, els llenguatges i les estratègies pròpies de la seva disciplina. D'aquesta manera, l'acció coordinada de tot el professorat afavoreix consolidar l'hàbit lector i el gust per la lectura, pilars fonamentals per promoure un aprenentatge significatiu, coherent i compartit.

2. JUSTIFICACIÓ LEGISLATIVA DEL PROJECTE

El Pla de Foment de la Lectura del centre naix al si de la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, també coneguda com a LOMLOE. D'aquesta manera, si repassem allò que s'ha fet en aquest text, advertim que, per a l'aprenentatge de l'alumnat, resulta imprescindible “el foment de la lectura i l'ús de les biblioteques”. Així mateix, d'acord amb l'article 19.3, s'insta a la creació dels plans esmentats “per tal de fomentar l'hàbit i el domini de la lectura tots els centres educatius dedicaran un temps diari a la mateixa”; no obstant això, la mateixa llei insisteix que el foment de la lectura s'ha de dur a terme en la “mateixa pràctica docent de totes les matèries” (art. 26.2). Tot això, al seu torn, apareix fet en l'article 6.2 del Decret 107/22, de 5 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana, i en el del Decret 108/2022, de 5 d'agost, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat en la Comunitat Valenciana, on s'insitexi en què “en les diferents matèries s'han de desenvolupar activitats que estimulen l'interès i l'hàbit de la lectura” (art. 6.4).

3. ANÀlisi DE LES NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LA LECTURA

Les necessitats que hem detectat a l'IES Bellaguarda en l'àmbit de la lectura són:

- la renovació de la biblioteca del centre, especialment quan a la redistribució dels espais, creació de racons de lectura i modernització del mobiliari (acció iniciada en el curs 2025-2026)
- Utilitzar les lectures proposades per l'alumnat com a element vertebrador per a promocionar la igualtat, la diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere, així com per a la prevenció de la violència de gènere i l'assetjament escolar.
- Millorar el reconeixement i la inclusió de les dones i la seua producció cultural.
- Millorar la comprensió lectora i la producció de textos escrits de l'alumnat en general.
- Augmentar l'hàbit lector en la nostra comunitat educativa.

4. OBJECTIUS

La finalitat primordial del Pla Lector és augmentar la comprensió lectora i expressió escrita de l'alumnat, així com impulsar un ús adequat i dinàmic de la biblioteca del centre.

Objectius específics que es pretenen aconseguir amb el desenvolupament d'aquest pla:

1. Fomentar l'**interès** i desenvolupar l'**hàbit lector** en l'alumnat.
2. **Afavorir la comprensió lectora** des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. **Valorar i gaudir de la lectura i l'escriptura** com a font de plaer, diversió, aprenentatge i comunicació.
4. Adquirir uns **hàbits de cura del material bibliogràfic** propi i comunitari.
5. Llegir textos en **veu alta**, amb l'entonació i pauses adequades.
6. Conèixer i llegir textos o llibres de **diferent tipologia, procedència o temàtica**.
7. Interessar-se i participar en l'**intercanvi d'opinions i manifestar preferències** sobre els textos o llibres llegits, de tal manera que es fomenti una **actitud reflexiva i crítica**.
8. **Elaborar** diferents tipus de **textos** per enriquir la biblioteca d'aula i participar en activitats lectoescriptores del centre (ràdio, concursos, celebracions,...).
9. Promoure la **col·laboració i participació de les famílies** i altres membres de la comunitat educativa.

10. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques del centre.
11. Incidir en el coneixement dels/ de les **escriptors/es de literatura**.
12. Conèixer i valorar la tasca dels escriptors-es, il·lustradors-es, conta contes, ... mitjançant les **trobades programades** al centre o localitat.
13. Aconseguir un **domini lector** en valencià, castellà i en una o més llengües estrangeres.
14. Fer de la lectura un recurs útil per a la **celebració d'efemèrides anuals** d'interès educatiu (com el Dia dels Drets Humans, Dia de la Pau, Dia de la Dona, el 9 d'Octubre, el Dia contra la Violència de gènere, el Dia del llibre, el Dia de la dona en la ciència, el Dia de l'arbre, etc).

5. PLANIFICACIÓ I TEMPORITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS QUE S'HAN DE REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ASSOLIR ELS OBJECTIUS DEL PLA

El pla lector inclou una gran diversitat d'accions i activitats classificades com a pràctiques favorables a la lectura:

- **Lectura diària:**

Tot l'alumnat de 1r cicle d'ESO (1r i 2n ESO) dedica **vint minuts diaris** a la lectura. L'horari de la lectura serà en una mateixa franja horària i serà rotatiu cada setmana, de manera que no sempre afecte a les mateixes matèries. El moment d'inici de lectura diària estarà marcat per un to de timbre diferent al del canvi de classe i s'iniciarà 5 minuts després del toc d'intercanvi de classe i acabarà una vegada hagen transcorregut 20'.

Aquesta lectura ha de ser **sempre en paper**, no en format digital, *ebook* o mòbil.

El llibre de lectura l'ha de dur cada alumne a la motxilla i no ha de ser el llibre obligatori de cap matèria, ha de ser un llibre o còmic que es trie voluntàriament.

El temps de lectura diària no només l'ha de fer l'alumnat, també l'ha de fer el professorat. Durant el transcurs dels 20' tots/es a l'aula han de llegir un llibre, recordem que el professorat som el model a seguir, per tant també nosaltres haurem de dur un llibre de lectura a la motxilla.

El període de lectura diària es durà a terme d'octubre a maig. A setembre la comissió Biblioinnova't prepararà i organitzarà les activitats i al mes de juny es realitzarà la valoració del funcionament i es detectaran les possibilitats de millora.

- **Lectura en veu alta:** el professorat llegeix en veu alta els **5 primers minuts de classe** d'un mateix llibre, per afavorir l'entonació i la comprensió lectora.

Es deixarà dins de la biblioteca d'Aula un recull de contes que anirà llegint-se, a poc a poc, cada dia. Aquesta lectura, de viva veu, per part del professorat no es farà ni en optativa ni en Rreligió/Atenció Educativa; a no ser que el professorat afectat en aquests casos decidisca llegir en veu alta algun fragment determinat que ell mateix duga a l'aula.

- **Biblioteques d'Aula:** creació i ús de les biblioteques d'aula, on l'alumnat presta llibres durant l'hora de lectura. La gestió d'aquesta Biblioteca d'aula la faran dos alumnes voluntaris de cada grup (que aniran canviant trimestralment)
- **Lectòmetre:** Totes les aules de referència (1r i 2n ESO) tindran un panell expositiu on l'alumnat penjarà una fitxa de lectura que realitzarà cada vegada que hagen acabat de llegir un llibre.
- **Patis actius:** Proposta de **tertúlies literàries** (Club Lector) durant els patis.

6. AGENTS DEL PLA LECTOR

El Pla Lector de centre és responsabilitat tant del professorat com de l'alumnat i perquè tinga èxit s'ha de dur a terme mitjançant el compromís i la realització dels següents rols:

6.1. Rols del Professorat:

- **Comissió del Pla Lector (coordinadora Biblioinnova't + 10 professors/es):**
 - Organitza i coordina les diferents activitats i accions del pla lector.
 - Cataloga els nous exemplars dels llibres en Biblioedu (programa en xarxa de biblioteques)
 - És responsable del sistema de préstec i devolucions de llibres de la biblioteca a través del programa Biblioedu.
 - És responsable de l'ordenació dels llibres en els prestatges de la biblioteca de centre.
 - Ha de participar en les reunions de la comissió que es fan periòdicament, especialment a la d'inici de curs per a l'assignació de tasques.
 - Ha de fer la difusió de les normes de funcionament de la biblioteca del centre.
 - Elabora un protocol de préstec i devolució que evite l'existència de morosos.
 - Ha de conscienciar i fer difusió del Pla Lector, tant al professorat com a l'alumnat i a les seues famílies.
 - Elabora i reparteix els carnets escolars/biblioteca.
 - Elabora el calendari del pla de lector cada trimestre.
 - Elabora materials com el Lectòmetre, panells de recomanacions de lectura, exposicions de llibres, etc.
 - Ha de crear el racó de novetats a la biblioteca on s'hi mostren els llibres nous que es van adquirint.
 - Promou la col·laboració amb l'AMPA i entitats externes.
 - Programa i planifica les activitats culturals i de dinamització de la Biblioteca.

- Ha de recollir les recomanacions de lectura realitzades pels diferents departaments didàctics.
- **Professorat General (1r i 2n ESO):** Participació activa en el pla lector, dedicant vint minuts diaris a la lectura. Ha de ser un model lector. Lectura obligatòria en veu alta (5 minuts).
- **Professorat Tutor:** Implicat en la difusió del projecte a les famílies. Controla els préstecs i devolucions de la biblioteca d'aula. Acompanya les visites a la biblioteca.
- **Professorat de Guàrdia de Biblioteca:** ha de formar part implicada en el Pla Lector de centre i mantindre l'horari d'obertura de la biblioteca.
- **Professorat observador:** han d'observar el funcionament del pla lector i comprovar que s'està acomplint correctament en tots els grups, així com facilitar aquesta informació a la comissió de biblioteca.

6.2 Rols de l'Alumnat:

- **Alumnat de 1r i 2n ESO:** participa activament. Dedica vint minuts diaris a llegir i ha de portar obligatòriament un llibre en paper.
- **Bibliotecaris d'Aula** (una parella per grup): són els encarregats del correcte funcionament de la biblioteca d'aula. Controlen els préstecs i devolucions. S'encarreguen de la renovació dels llibres. Ajuden el professorat amb la custòdia i cura del llibre en lectura (reculls de contes) continuada i amb el Llectòmetre.

Els/les bibliotecaris/àries han de ser dues persones responsables a qui els agrada organitzar la tasca de lectura. No cal que singuen delegats, ni tan sols grans lectors/es. Es pot fer rotatiu i cada trimestre que siguen parelles diferents.

El/la tutor/a enviarà per correu electrònic (abans del mes d'octubre) els noms dels bibliotecaris a la persona responsable del pla lector o al professorat responsable de la biblioteca d'aula.

FUNCIONS DELS BIBLIOTECARIS/ÀRIES D'AULA:

- Registrar en la graella de préstecs i devolucions que es fan al llarg del curs.
- Guardar la caixa d'exemplars - biblioteca d'aula- en un armari o lloc adequat; segons siga el grup aquesta caixa pot estar o no tancada amb clau a l'armari de l'aula.
- Controlar l'ús que fan els/les companys/es del material, anotant qualsevol desperfecte en observacions.
- Informar cada mes al seu grup de les novetats i recomanacions de llibres que es fan des de la biblioteca (demanar ajuda a tutor/a o professorat).
- Animar a anotar en el lectòmetre els llibres que s'han llegit, aquest estarà en un lloc visible de l'aula de referència (demanar ajuda a tutor/a o professorat).
- Comunicar les incidències al tutor/a o coordinadora de Biblioinnova't.

- Recordar al professorat la lectura en veu alta els primers 5 minuts del temps lector.
 - Presentar els llibres de biblioteca d'aula al grup per tal de motivar la lectura, ajudats pel professorat de Castellà/Valencià.
 - Afegir a la graella que de préstecs i devolucions de la biblioteca d'aula el llistat de llibres aportats pels seus companys/es des de sa casa.
 - A final de curs els/les bibliotecaris/àries podran fer proposta sobre qui mereix el premi a millor lector/a de la seua classe.
- **Alumnat observador:** aquests tenen la funció de comprovar si el pla lector s'està complint en tots els grups i facilitar la informació al professorat de la comissió de biblioteca.

7. RECURSOS MATERIALS

Per a dur a terme el pla lector es requereixen diversos recursos, tant físics com digitals:

- Fons bibliogràfic: llibres de lectura obligatòria i no obligatòria de diverses matèries i llengües (castellà, valencià, anglès i francès). S'hi inclouen còmics, revistes d'informació i diaris.
- Espais físics: biblioteca del centre (modernitzada gràcies al projecte Biblioinnova't), biblioteca d'aula (una caixa de llibres a per cada aula de referència de 1r a 2n ESO), racó de lectura als patis actius.
- Suports tecnològics: ordinadors amb accés a Internet a la biblioteca i l'ordinador del/la bibliotecari/ària amb accés a Biblioedu per a realitzar catalogació dels llibres i enregistrar els préstecs i devolucions.
- Eines de seguiment visual: lectòmetre (pot ser un paper continu negre, cartolina o un taules de suro on penjar les fitxes de les lectures realitzades).
- Identificació: carnet escolar o un altre tipus d'identificació amb foto per al servei de préstec.
- Recursos econòmics: aquells que rebem dins del programa Biblioinnova't i aquells que s'inclouen en el pressupost anual per a adquisicions i despeses.
- Altres materials: pufs; taules i cadires de treball cooperatiu; cadires plegables i prestatgeria portàtil per fer el racó de lectura als patis actius.

8. AVALUACIÓ DEL PLA LECTOR

Al llarg de tot el curs es realitzarà a través de l'alumnat i del professorat observador un seguiment de l'acompliment del Pla Lector i serà en el mes de juny quan es realitzarà una valoració final que determinarà els següents guardons:

PREMIS ATORGATS A FINAL DE CURS:

- PREMI AL MÉS LECTOR/A DE CADA GRUP
- PREMI AL MÉS LECTOR/A DE CADA CURS
- PREMI AL MILLOR COL·LABORADOR EN LA CONFECCIÓ DEL LECTÒMETRE.
- PREMI ALS MILLORS BIBLIOTECARIS DE CADA CURS.
- PREMI AL GRUP MÉS LECTOR DE CADA CURS.

Aquestes observacions i valoracions serviran per marcar les possibilitats de millora a realitzar en el trimestre següent o bé al curs vinent.

CRITERIS PER A L'ATORGAMENT DE PREMIS:

- MILLOR GRUP LECTOR: ambient lector durant el temps de lectura; participació del grup en el lectòmetre i en la qualitat de les ressenyes; realització de lectures en diferents llengües: valencià, castellà, anglès, francès; bon ús de la biblioteca d'aula
- MILLOR ALUMNE/A LECTOR: llig molt i bé; en diferents idiomes i gèneres literaris; aporta llibres als/les seus/es companys/es o a la biblioteca d'aula; aprofita temps lliure de classe per a llegir; participa en el lectòmetre i argumenta les seues recomanacions;
- MILLORS BIBLIOTECARIS/ÀRIES: bona gestió dels préstecs de la biblioteca d'aula; compromís amb la seua tasca; assistència a les reunions amb coordinació pla lector.

9. ACTIVITATS CULTURALS I DE DINAMITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA

- Visita guiada a la biblioteca de l'institut per a l'alumnat de 1r ESO.
- Visita guiada a la biblioteca municipal Joan Fuster d'Altea (1r i 2n ESO)
- Celebració del Dia Internacional del Llibre.
- Realització de la fira d'intercanvi de llibres i còmics.
- Trobada/col·loqui amb escriptors/es juvenils
- Narració orals de conta contes a la biblioteca.
- Participació en "La veu del Bellaguarda" la ràdio de l'institut per a fer recomanacions literàries, entrevistes, gravació de podcasts, etc.
- Tallers de poesia i/o dramatització a la biblioteca.
- Realització de recitals poètics (21 març Dia de la poesia)
- Dramatització per part de l'alumnat d'obres o fragments literaria a la biblioteca.
- Orgnització de concursos literaris de centre o d'entitats externes.